

Til:

Fra: Analyseenheden

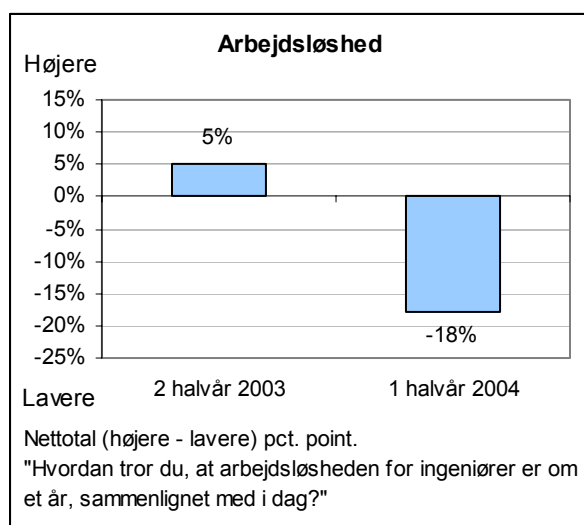
20. juli 2004

Konjunkturmåling blandt ingeniører 1. halvår 2004

IDA har gennemført en undersøgelse af ingeniørers vurdering af konjunkturerne på arbejdsmarkedet. Undersøgelsen belyser, hvilke forventninger ingeniørerne har til udviklingen det kommende år, og hvordan de personligt ser på beskæftigelsesudsigterne. Undersøgelsen er en gentagelse af en lignende konjunkturmåling fra 2. halvår 2003.

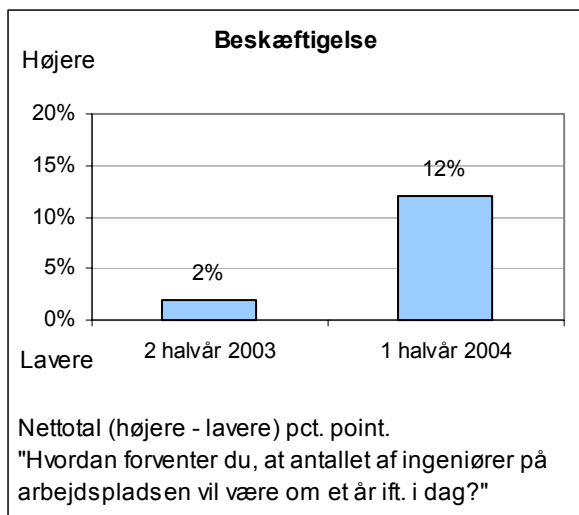
Konjunkturindikatorer

Forventninger er nu gennemgående bedre end for et halvt år siden. Der er således fremgang for de fire indikatorer: arbejdsløshed, beskæftigelse, økonomi og jobmuligheder.

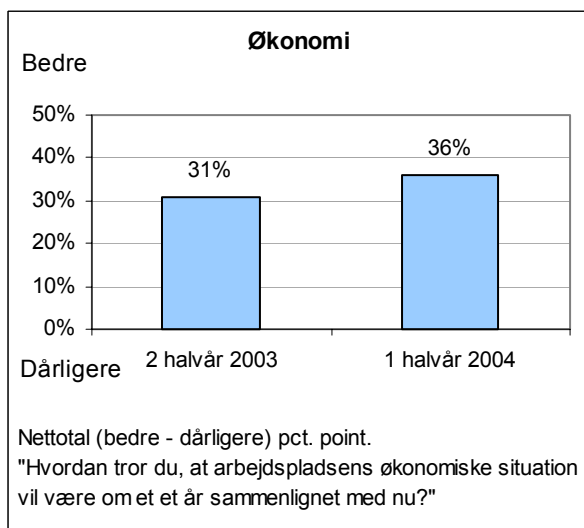

Der forventes især en lavere arbejdsløshed det kommende år.

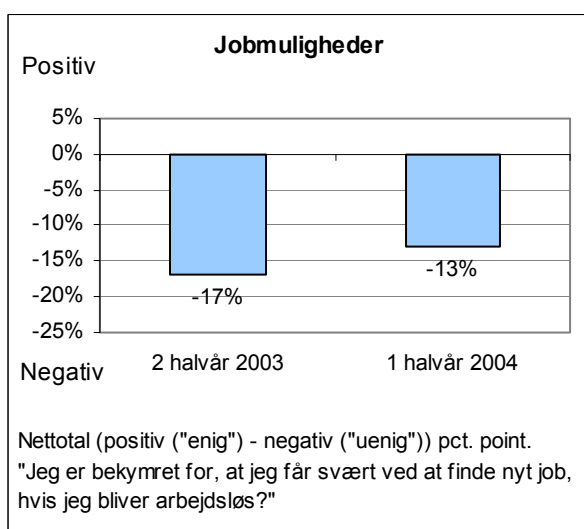
Der er samlet set 18 % flere, som forventer at arbejdsløsheden for ingeniører vil være lavere om et år.

Der ses en stor stigning (10 procent-point) i forventningerne til beskæftigelse af ingeniører på arbejdspladserne.

Forventningerne til arbejdspladsernes økonomi er fortsat positiv og en smule større end for et halvt år siden.

De stigende positive forventninger til beskæftigelse og virksomhedernes økonomi afspejler sig ikke i helt tilsvarende positive stigninger, hvad angår mulighederne for at finde nyt job igen, hvis man bliver arbejdsløs.

Indikatoren for jobmuligheder er således stadig negativ og har kun bedret sig 4 procent-point det seneste halve år.

Om Konjunkturundersøgelsen

Undersøgelsen er baseret på 617 besvarelser fra ingeniører på arbejdsmarkedet. Besvarelserne er indsamlet via en internetbaseret rundspørge blandt IDAs spørgepanel af repræsentativt udvalgte ingeniører¹. Besvarelserne repræsenterer 438 forskellige virksomheder med i alt 10.900 IDA medlemmer ansat.

930 medlemmer med tilknytning til arbejdsmarkedet (både beskæftigede og ledige) er blevet spurgt. Der er modtaget 617 besvarelser, hvilket giver en tilfredsstillende svarprocent på 66,3%. 25 af besvarelserne er fra ledige ingeniører. Disse har ikke deltaget i undersøgelsens del om arbejdsplads og beskæftigelse.

Undersøgelsen er gennemført i perioden fra den 4. maj 2004 til 2. juni 2004.

Konjunkturundersøgelsens resultater præsenteres delvist som en række indikatorer for beskæftigelse, økonomi og jobmuligheder. Definitionerne fremgår af nedenstående boks:

Konjunkturindikatorer – definitioner:

Arbejdsløshed

Nettotal, beregnet som den procentandel af beskæftigede og ledige, som det kommende år forventer højere/meget højere arbejdsløshed for ingeniører minus den procentandel, der forventer lavere/meget lavere arbejdsløshed. En indikator på 0 er altså udtryk for, at der er lige mange som forventer højere arbejdsløshed, som der er ingeniører der forventer lavere arbejdsløshed. Er indikatoren positiv er der relativt flere, som forventer højere arbejdsløshed.

Beskæftigelse

Nettotal, beregnet som den procentandel af beskæftigede, som det kommende år forventer flere ingeniører på arbejdspladsen, minus den procentandel, der det kommende år forventer færre ingeniører på arbejdspladsen. En indikator på 0 er altså udtryk for, at der er lige mange som forventer flere ansatte, som der forventer færre ansatte. Er indikatoren positiv er der relativt flere, som forventer et øget antal ansatte ingeniører på arbejdspladsen.

Økonomi

Nettotal, beregnet som den procentandel af beskæftigede, som det kommende år forventer bedre/meget bedre økonomi for arbejdspladsen, minus den procentandel, som det kommende år forventer dårligere/meget dårligere økonomi for arbejdspladsen. En positiv indikator er udtryk for, at relativt flere forventer en bedre økonomi for arbejdspladsen det kommende år.

Jobmulighed

Nettotal, beregnet som den procentandel af beskæftigede, som er delvis/helt uenige i at de får svært ved at finde nyt job, hvis de blev arbejdsløse, minus dem som er enige/helt enige heri. En positiv indikator er udtryk for, at der er relativt flere som er uenige i, at de kan få svært ved at finde nyt job. Er indikatoren negativ er det med andre ord udtryk for, at der er relativt flere, som er bekymret for, at de kan få svært ved at finde nyt job, hvis de blev arbejdsløse.

¹ Resultaterne er vægtet for en mindre overrepræsentation (3 pct. point) af besvarelser fra offentligt ansatte.

Arbejdsløshed

Hver femte (20 %) ingeniør forventer højere ingeniørledighed det kommende år. Nogle flere (38 %) forventer dog bedring i form af lavere ledighed. Indikatoren for arbejdsløshed (- 18 %) er dermed væsentlig bedre end for et halvt år siden, hvor indikatoren var 5 % (dvs. flere der forventede stigende end faldende arbejdsløshed).

Forventninger til arbejdsløsheden det kommende år (forventninger pr. 1. halvår 2004)

	Meget højere	Højere	Uændret	Lavere	Meget lavere	Antal	Konjunkturindikator
Forventninger 1. halvår 2004	1%	19%	42%	37%	1%	589	-18%

Anm.: Personer der har svaret "ved ikke" er udeladt af tabellen. Tabellen summer vandret til 100%. Konjunkturindikatoren er nettotal (højere/meget højere - lavere/meget lavere)

Beskæftigelse

Udviklingen i beskæftigelsen det seneste år vurderes som en smule negativ. Godt hver fjerde (27%) giver udtryk for, at der på arbejdspladsen er færre ingeniører ansat nu, sammenlignet med for et år siden.

Forventningerne til beskæftigelsen i det kommende år vurderes dog mere positivt i forhold til det nuværende niveau. Hver fjerde (25 %) forventer at der på arbejdspladsen om et år vil være flere ingeniører end nu. For et halvt år siden, var der 18 % som forventede flere ingeniører.

På lidt længere sigt er forventningerne til beskæftigelsen også positive. 46% forventer, at der om tre år vil være flere ingeniører på arbejdspladsen, sammenlignet med nu.

Beskæftigelsesudvikling (Forventninger pr. 1. halvår 2004)

	Flere	Samme antal	Færre	I alt	Konjunkturindikator
Hvor mange ingeniører er der ansat på din arbejdsplads nu, sammenlignet med for et år siden?	24%	49%	27%	546	-3%
Hvordan forventer du, at antallet af ingeniører på din arbejdsplads vil være om et år , sammenlignet med nu?	25%	62%	13%	556	12%
Hvordan forventer du, at antallet af ingeniører på din arbejdsplads vil være om tre år , sammenlignet med nu?	46%	34%	20%	514	26%

Anm.: Baseret på personer i beskæftigelse. Personer der har svaret "ved ikke" er udeladt af tabellen. Tabellen summer vandret til 100%. Konjunkturindikatoren er nettotal (flere - færre)

Økonomiske udvikling

Næste hver anden ingeniør (46 %) vurderer, at arbejdspladsen nu klarer sig bedre eller meget bedre økonomisk end for et år siden. Det er en stigning ift. for et halvt år siden, hvor 34 % havde lignende positive forventninger.

Forventningerne til det kommende år er også generelt positive. 48 % forventer at arbejdspladsen er bedre eller meget bedre økonomisk stillet om et år.

Økonomiske udvikling (forventninger pr. 1. halvår 2004)

	Meget bedre	Bedre	Uændret	Dårligere	Meget dårligere	I alt	Konjunkturindikator
Hvordan vurderer du arbejdspladsens økonomiske situation i dag, sammenlignet med for et år siden?	6%	40%	36%	16%	2%	561	28%
Hvordan tror du, at arbejdspladsens økonomiske situation vil være om et år, sammenlignet med i dag?	4%	44%	41%	10%	2%	566	36%

Anm.: Baseret på personer i beskæftigelse. Personer der har svaret "ved ikke" er udeladt af tabellen. Tabellen summer vandret til 100%. Konjunkturindikatoren er netttotal (bedre/meget bedre - dårligere/meget dårligere)

Holdninger til beskæftigelse

Ganske mange (70%) tror på, at de besidder kvalifikationer, som er efterspurgt af arbejdspladsen fremover. En ud af fem er dog delvis (15%) eller helt (5%) enig i udsagnet om, at de er bekymret for, at deres arbejdsplads ikke har brug for deres kvalifikationer fremover.

Det er næsten helt samme niveau, som for et halvt år siden, hvor indikatoren for kvalifikationer var 52 %.

Personlige holdninger til beskæftigelse (forventninger pr. 1. halvår 2004)

	Helt uenig	Delvis uenig	Hverken enig eller uenig	Delvis enig	Helt enig	Antal	Konjunkturindikator
Jeg er bekymret for, at min arbejdsplads ikke har brug for mine kvalifikationer i fremtiden	45%	25%	10%	15%	5%	587	50%
Jeg er bekymret for, at jeg får svært ved at finde nyt job, hvis jeg bliver arbejdsløs	15%	22%	12%	26%	24%	586	-13%
Jeg arbejder sandsynligvis også på nuværende arbejdsplads om to år	13%	10%	15%	25%	38%	559	-40%

Anm.: Baseret på personer i beskæftigelse. Personer der har svaret "ved ikke" er udeladt af tabellen. Tabellen summer vandret til 100%. Konjunkturindikatoren er netttotal ("enig" - "uenig")

2 ud af 3 er enten delvis (25 %) eller helt (38 %) enige i, at de sandsynligvis også arbejder på nuværende arbejdsplads om to år. Selvom en stor gruppe således føler sig trygge i nuværende ansættelse, er hver anden ingeniør bekymret for (delvis enig: 26%, helt enig: 24%), at han kan få vanskeligt ved at finde nyt arbejde, hvis han bliver arbejdsløs.

Særlige iagttagelser

Konjunkturmålingen viser, at der er nogen spredning i ingeniørernes vurdering af konjunkturforventningerne. Det er derfor undersøgt nærmere, om disse forskelle er specielt udtalte i bestemte brancher eller blandt bestemte grupper af ingeniører.

Det skal understreges, at sådanne nedbrydninger selvsagt resulterer i et datagrundlag, som i nogle tilfælde er spinkelt og baseret på få besvarelser.

Branche

I alle private brancher er der positive forventninger til beskæftigelse og økonomi. Vurdering af jobmuligheder varierer betydeligt mellem brancherne og er flere tilfælde noget negative. Jobmulighederne vurderes især positivt indenfor Bygge og anlæg, Kemi og edb/IT.

Forventningerne til øger beskæftigelse ses især i brancherne: Edb/IT/software, Energi/forsyning/miljø og Handel/finansiering/forsikring. Forventninger til arbejdspladsernes økonomiske situation er gennemgående positive.

Konjunkturindikatorer fordelt på brancher (forventninger pr. 1. halvår 2004)

Branche	Beskæftigelse	Økonomi	Jobmulighed	Antal
Bygge og anlæg	14,0	52,8	44,6	38
Kemi/biotek/medicinal/næringsmiddel	11,4	43,2	6,0	47
Maskin, jern og metalindustri	8,2	51,9	-25,5	52
Elektro/elektronik	8,9	45,2	-31,9	59
Edb/IT/software	21,3	49,5	6,5	86
Energi/forsyning/miljø	24,0	34,8	-17,2	31
Rådgivende ingeniør-/konsulentvirksomhed	14,3	40,6	-10,2	124
Handel/finansiering/forsikring	20,5	52,1	-16,6	10
Undervisning/Forskningsinstitution	3,7	7,1	-19,9	28
Offentlig/kommunal adm./tekn. forvaltning	-1,6	-27,9	-29,1	55
Interesseorganisation	0,0	-29,3	-85,4	7
Anden branche	-0,6	43,0	-49,3	28
Alle brancher	11,6	35,6	-11,9	565

Anm.: Forventninger til beskæftigelse, økonomi og jobmuligheder. Tabellen viser netttotal (positive - negative forventninger). 0 er udtryk for samlet set uændrede forventninger ift. nu. Indikatorer >0 er udtryk for positive forventninger. Baseret på personer i beskæftigelse.

De offentlige brancher undervisning/forskning og offentlig/kommunal forvaltning er præget af relativt negative forventninger til beskæftigelse og økonomi.

Sektor

De privatansatte har væsentligt mere positive forventninger end de offentligt ansatte.

Konjunkturindikatorer fordelt på sektorer (forventninger pr. 1. halvår 2004)

Sektor	Beskæftigelse	Økonomi	Jobmulighed	Antal
Privat ansat	13,3	46,0	-11,0	440
Offentlig ansat	1,8	-13,3	-24,0	109
Selvstændig/medejer	27,3	59,2	27,0	22
Alle ansatte	11,6	35,4	-12,1	571

Anm.: Forventninger til beskæftigelse, økonomi og jobmuligheder. Tabellen viser netttotal (positive - negative forventninger). 0 er udtryk for samlet set uændrede forventninger ift. nu. Indikatorer >0 er udtryk for positive forventninger. Baseret på personer i beskæftigelse.

Virksomhedsstørrelse

Der er en tendens i retning af, at ingeniører på de større virksomheder har mere positive forventninger til beskæftigelsen, end det er tilfældet på de mindre virksomheder.

Konjunkturindikatorer fordelt på virksomhedsstørrelse (forventninger pr. 1. halvår 2004)

Ansatte i virksomheden	Beskæftigelse	Økonomi	Jobmulighed	Antal
1-25 ansatte	10,2	35,4	-16,9	101
26-100 ansatte	5,4	16,0	-32,1	99
101-500 ansatte	18,3	31,9	-10,3	160
Over 500 ansatte	10,3	47,0	-2,4	207
Alle virksomheder	11,7	35,3	-12,4	567

Anm.: Forventninger til beskæftigelse, økonomi og jobmuligheder. Tabellen viser netttotal (positive - negative forventninger). 0 er udtryk for samlet set uændrede forventninger ift. nu. Indikatorer >0 er udtryk for positive forventninger. Baseret på personer i beskæftigelse.

Tilsvarende gør sig gældende i virksomheder med relativt mange ingeniører. Her forventes i størst udstrækning en positiv udvikling i beskæftigelse, økonomi og jobmuligheder det kommende år.

Konjunkturindikatorer fordelt på antal ingeniører i virksomhederne (forventninger pr. 1. halvår 2004)

Ansatte ingeniører i virksomheden	Beskæftigelse	Økonomi	Jobmulighed	Antal
1-5 ingeniører	2,2	24,4	-19,2	135
6-20 ingeniører	11,4	23,9	-25,1	106
21-100 ingeniører	11,2	31,7	-13,2	114
Over 100 ingeniører	19,9	52,9	-3,0	185
Alle virksomheder	12,0	35,7	-13,5	541

Anm.: Forventninger til beskæftigelse, økonomi og jobmuligheder. Tabellen viser netttotal (positive - negative forventninger). 0 er udtryk for samlet set uændrede forventninger ift. nu. Indikatorer >0 er udtryk for positive forventninger. Baseret på personer i beskæftigelse.

Region

Forventninger til beskæftigelse er størst i Jylland, hvor jobmuligheder dog vurderes lavest. København og Nordsjælland har mest positive forventninger til arbejdspladsernes økonomi.

Konjunkturindikatorer fordelt på region (forventninger pr. 1. halvår 2004)

Region	Beskæftigelse	Økonomi	Jobmulighed	Antal
København og Nordsjælland	12,0	41,7	-11,0	277
Øvrig Sjælland og Fyn	1,9	29,1	-1,4	94
Jylland	15,6	29,5	-18,7	200
Alle	11,6	35,4	-12,1	571

Anm.: Forventninger til beskæftigelse, økonomi og jobmuligheder. Tabellen viser netttotal (positive - negative forventninger). 0 er udtryk for samlet set uændrede forventninger ift. nu. Indikatorer >0 er udtryk for positive forventninger. Baseret på personer i beskæftigelse.

Den regionale fordeling på IDA regioner viser samme tendens med relativt positive forventninger til beskæftigelse og økonomi i de jyske IDA regioner. Der er ligeledes positive forventninger toå beskæftigelsen på Fyn.

Konjunkturindikatorer fordelt på IDA regioner (forventninger pr. 1. halvår 2004)

IDA region	Beskæftigelse	Økonomi	Jobmulighed	Antal
København	11,6	40,2	-8,6	202
Nordsjælland	11,6	44,1	-13,7	76
Sjælland	-12,4	32,6	-6,5	51
Fyn	23,4	28,0	-2,0	42
Østjysk	16,0	36,4	-4,7	76
Sydjysk	15,3	12,8	-26,7	50
Vestjysk	14,9	32,7	-26,7	36
Nordjysk	16,1	33,7	-28,5	37
Alle	11,6	35,4	-12,1	571

Anm.: Forventninger til beskæftigelse, økonomi og jobmuligheder. Tabellen viser netttotal (positive - negative forventninger). 0 er udtryk for samlet set uændrede forventninger ift. nu. Indikatorer >0 er udtryk for positive forventninger. Baseret på personer i beskæftigelse.

Stillingstype

Der er en tydelig tendens i retning af ingeniører med ledelsesansvar, herunder projektledelse, har mere positive forventninger end øvrige.

Konjunkturindikatorer fordelt på stillingstype (forventninger pr. 1. halvår 2004)

Stillingstype	Beskæftigelse	Økonomi	Jobmulighed	Antal
Direktør/øverste leder	24,0	47,3	-3,0	34
Afdelings-/mellemlider	12,2	41,1	-5,4	91
Projektleder	9,0	35,3	-13,2	151
Ingeniør uden ledelsesansvar	12,5	35,2	-15,7	251
Underviser/forsker	-0,6	-2,9	-15,9	24
Andet	11,4	39,9	0,7	20
Alle	11,6	35,4	-12,1	571

Anm.: Forventninger til beskæftigelse, økonomi og jobmuligheder. Tabellen viser netttotal (positive - negative forventninger). 0 er udtryk for samlet set uændrede forventninger ift. nu. Indikatorer >0 er udtryk for positive forventninger. Baseret på personer i beskæftigelse.

Køn

Der er en gennemgående tendens til at de mandlige ingeniører har mere positive forventninger til det kommende år, end kvinderne har.

Konjunkturindikatorer fordelt på køn (forventninger pr. 1. halvår 2004)

Køn	Beskæftigelse	Økonomi	Jobmulighed	Antal
Mand	12,6	36,8	-9,0	472
Kvinde	6,9	29,1	-26,6	99
Alle	11,6	35,4	-12,1	571

Anm.: Forventninger til beskæftigelse, økonomi og jobmuligheder. Tabellen viser netttotal (positive - negative forventninger). 0 er udtryk for samlet set uændrede forventninger ift. nu. Indikatorer >0 er udtryk for positive forventninger. Baseret på personer i beskæftigelse.

Alder og anciennitet

Vurdering af jobmuligheder er meget forskellig afhængig af alder. De relativt ældre ingeniører på 50 år og derover, er i stor udstrækning bekymret for, at de kan være vanskeligt at få job igen, hvis de blev arbejdsløse. Forventningerne til beskæftigelse er størst blandt de yngre ingeniører.

Konjunkturindikatorer fordelt på alder (forventninger pr. 1. halvår 2004)

Alder	Beskæftigelse	Økonomi	Jobmulighed	Antal
under 30 år	28,8	44,5	1,1	70
30-39 år	13,0	43,6	17,6	200
40-49 år	5,8	29,9	-19,5	150
50-59 år	9,0	27,2	-56,2	118
60 år+	2,6	23,0	-32,7	33
Alle	11,6	35,4	-12,1	571

Anm.: Forventninger til beskæftigelse, økonomi og jobmuligheder. Tabellen viser netttotal (positive - negative forventninger). 0 er udtryk for samlet set uændrede forventninger ift. nu. Indikatorer >0 er udtryk for positive forventninger. Baseret på personer i beskæftigelse.

Samme iagttagelse ses vedr. anciennitet siden uddannelsesår.

Konjunkturindikatorer fordelt på anciennitet siden uddannelse (forventninger pr. 1. halvår 2004)

Anciennitet	Beskæftigelse	Økonomi	Jobmulighed	Antal
0-1 år	30,5	56,5	-6,1	26
2-5 år	21,6	42,4	12,2	76
6-10 år	9,9	41,7	19,2	95
11-20 år	12,0	38,4	-5,2	187
Mere end 20 år	5,7	23,8	-46,1	186
Alle	11,7	35,5	-12,0	570

Anm.: Forventninger til beskæftigelse, økonomi og jobmuligheder. Tabellen viser netttotal (positive - negative forventninger). 0 er udtryk for samlet set uændrede forventninger ift. nu. Indikatorer >0 er udtryk for positive forventninger. Baseret på personer i beskæftigelse.

Uddannelsestype og retning

Der ses umiddelbart at være differentierede forventninger blandt uddannelsestyperne.

Da nogle uddannelser er ældre end andre (fx er diplomuddannelsen væsentlig yngre end civilingeniøruddannelsen) er der imidlertid også forskel i den aldersmæssige fordeling blandt de forskellige uddannelser. De forskelle der kan ses i tabellen, er derfor bl.a. udtryk for en aldersmæssig forskel (jf. tidligere tabel om alder)

Konjunkturindikatorer fordelt på uddannelse (forventninger pr. 1. halvår 2004)

Uddannelse	Beskæftigelse	Økonomi	Jobmulighed	Antal
Akademiingeniør	16,7	21,2	-24,4	87
Civilingeniør	10,0	37,9	-9,6	223
Diplomingeniør	11,2	46,6	17,4	58
Teknikumingeniør	8,9	34,1	-18,5	176
Anden uddannelse	26,6	46,3	-14,2	28
Alle	11,6	35,4	-12,1	571

Anm.: Forventninger til beskæftigelse, økonomi og jobmuligheder. Tabellen viser netttotal (positive - negative forventninger). 0 er udtryk for samlet set uændrede forventninger ift. nu. Indikatorer >0 er udtryk for positive forventninger. Baseret på personer i beskæftigelse.

Elektro, herunder data/informatik, er den uddannelsesretning, hvoraf flest har positive forventninger til beskæftigelsen. Maskin-uddannede vurderer jobmulighederne noget negativt.

Konjunkturindikatorer fordelt på uddannelsesretning (forventninger pr. 1. halvår 2004)

Uddannelsesretning	Beskæftigelse	Økonomi	Jobmulighed	Antal
Bygning	3,5	23,5	-3,9	140
Elektro	22,6	38,9	-7,4	177
Kemi/levnedsmiddel	-2,3	21,0	-9,7	76
Maskin	14,0	47,6	-29,9	110
Anden retning	11,8	47,2	-15,1	68
Alle	11,6	35,4	-12,1	571

Anm.: Forventninger til beskæftigelse, økonomi og jobmuligheder. Tabellen viser netttotal (positive - negative forventninger). 0 er udtryk for samlet set uændrede forventninger ift. nu. Indikatorer >0 er udtryk for positive forventninger. Baseret på personer i beskæftigelse.